

Langsiktig tenking i en spennende tid for Sauda

I prosessen med fremtidens oppvekst har det blitt avdekket informasjon som det er viktig å ha for å ta gode avgjørelser for fremtiden. Det er viktig å ta avgjørelser basert på kunnskap.

Sauda kommune har flere utfordring vi må ta på alvor med tanke på fremtiden. Vi står ovenfor en utfordring knyttet til demografi, der vi stadig blir flere eldre. Vi mener det ikke er å ta utfordringen på alvor å sette seg ned å vente på alderdom, men heller å gjøre aktive, planlagte og sammenhengende skritt for å motvirke nåværende utvikling.

Det som kanskje har blitt mer tydelig i året som har gått er at også Sauda har utfordringer med sosiale forskjeller, både innad i kommunen, men også sammenlignet med andre kommuner i landet. Sauda sine innbyggere har f.eks. lavere utdanningsnivå og lavere forventet levealder enn gjennomsnittet i Norge. Samtidig er det innad i Sauda også forskjeller i inntekt og oppvekstvilkår. F.eks., har Fløgstad skule en mer sammensatt elevgruppe, samtidig som de har færre årsverk pr. elev sammenlignet med de andre skolene. Sosiale forskjeller går i arv, og for at Sauda sine innbyggere skal ha like muligheter til utdanning, god helse og livskvalitet må arven brytes. Fordi denne forskjellen er samfunnsskapt, er den mulig å forebygge og reparere. Det handler om hvordan samfunnet er organisert og hvordan ressurser, problemer, eksponeringer og muligheter er fordelt.

Et godt liv starter allerede i magen til mor, og de 1001 første dagene av et barns liv (inkl. fosterstadiet) er de viktigste for å skape et trygt og robust barn, og senere voksen. Sauda kommune må kontinuerlig arbeide for å være, og fortsette å være, en god plass å vokse opp, bo, arbeide og være eldre i.

Det synes på oss som at driften av kommunen er, og har vært, preget av et kunstig skille mellom helsesektoren og oppvekstsektoren. Innbyggerne i Sauda kommune lever sine liv på tvers av kommunale sektorer, og det er viktig å se disse i sammenheng heller enn som to adskilte enheter og budsjett. De er gjensidig avhengig av hverandre for å skape bærekraftige tjenester og samfunn. En god og solid oppvekstsektor er med på å forebygge senere bruk av kommunale helsetjenester. Gode forebyggende helsetjenester som svangerskap- og helsestasjonsoppfølging er også svært viktig for å redusere senere belastning på helsetjenester, samtidig er de viktige for at oppvekstsektoren skal kunne gjøre sin jobb på best mulig måte. Svangerskaps- og helsestasjonsoppfølgingen bidrar til å skape trygge foreldre, som gir trygge barn.

Som en påminnelse koster et barn som faller ut av utdanningsløp samfunnet ca. 15 millioner kroner, og dette er kroner som går fra alle sitt budsjett – både næring og samfunn, helse og oppvekst.

Sauda kommune står nå foran en mulighet hvor fremtiden skapes. Det er spørsmål om omstilling i oppvekstsektoren, og det er foreslått en utredning av fremtidens helse- og velferdstjeneste i kommunen. Dette er en unik mulighet til å se innbyggernes behov samlet. Sauda kommune er under økonomisk press- I stedet for å tenke bare hva vi skal kutte, kan vi også tenke hva vi kan gjøre annerledes i et langsiktig perspektiv. Vi anbefaler å se fremtidens oppvekst opp mot fremtidens helse, og kanskje spesielt opp mot fremtidens helsetjenester for barn og unge. Barn og unge er de som skal bære dette samfunnet videre, og de fortjener, og trenger, at Sauda kommune tar alle barna våre på alvor og gir dem best mulig vilkår for å bli en ressurs til samfunnet senere.

Hilsen

Psykologforeningen i Sauda v/ Karoline K. Lian og Susanne Yksnøy.

